

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/10930-1
Saksbehandler Ann Sherin Skollevold

Utvalg	Møtedato
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	02.04.2025
Fylkeseldrerådet	02.04.2025
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	08.04.2025
Fylkestinget	06.05.2025

Overføre ansvar for ferjekontrakter til Agder kollektivtrafikk AS

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

- Fylkestinget vedtar å overføre ansvar for ferjekontrakter til Agder kollektivtrafikk AS.
- Fylkestinget støtter anbefaling om at ansvaret gjelder fra 01.01.2026.

Vedlegg

Delprosess 5b - ferjer

Sammendrag

Ved vedtak av handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 (sak 24/18692) ble det bedt om en prosess om organisering av mobilitetsarbeidet og overføring av oppgaver til AKT. Denne saken følger opp vedtaket knyttet til ferjer. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at oppfølging av ferjekontrakter overføres til Agder kollektivtrafikk (AKT), fra og med 01.01.2026.

Saksopplysninger

Regional plan for mobilitet i Agder 2023-2033 ble vedtatt i juni 2023. Som en del av arbeidet med mobilitetsplanen ble det gjennomført en faglig utredning av AKT som mobilitetsselskap. Denne utredningen ble gjort i et samarbeid mellom AKT, Kristiansand kommune og fylkeskommunen. I utredningen ble det foreslått å flytte oppgaver knyttet til drift av TT-ordningen og kontraktsansvar for båtruter og ferjer fra fylkeskommunen til AKT (22/17529).

Fylkeskommunen og AKT gikk videre igjennom en strukturell endringsprosess for å se på samarbeidsform og ansvarsdeling ved en slik endring. Rapporten ble godkjent i administrasjonen juni 2022 (22/18815). Denne gjennomgangen anbefalte å overføre følgende oppgaver til AKT fra fylkeskommunen:

- Kontraktsansvar for båtruter og ferjer (etter hvert som kontraktene skal fornyes)
- Drift av tilrettelagt transport (TT-ordningen)

Ved vedtak av handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 (sak 24/18692) ble det på ny bedt om en prosess om organisering av mobilitetsarbeidet og overføring av oppgaver til AKT.

AKT har per i dag ansvar for følgende båtruter:

- Hagefjordbrygga - Sandøya og Gjeving - Lyngør, Tvedestrand
- Kongshavn-Randøyane, Kristiansand
- Høllen-Ny-Hellesund-Skarpøya-Borøya, Kristiansand

Agder fylkeskommune betaler tilskudd som gjelder for elever som har skoleskyss til følgende båtruter:

- Actieselskapet Kolbjørn, Arendal
- Skilsøyferga AS, Arendal
- MF. Øisang, Risør

Agder fylkeskommune har også oppfølging av ferjedriften i Flekkefjord. Dette gjelder for:

- Andabeløy - Abelsnes
- Launes - Kvellandstrand

Agder fylkeskommune har en bruttokontrakt med Boreal sjø AS på ferjesambandene i Flekkefjord, med driftsperiode tom 31.08.2031. Det er opsjon på forlengelse av driftsperiode på inntil 24 måneder.

Kontrakten reguleres årlig med en andel av Statistisk sentralbyrå (SSB) sin kostnadsindeks for innenriks sjøfart – delindeks for fartøy – Ferjer/ kostnadsindeks for innenriks sjøfart – delindeks for fartøy – Ferjer uten drivstoff. I 2025 er kontrakten estimert til 62-63 mill. kroner. Det er ingen billettinntekter på ferjedriften.

Operatør forplikter seg til å levere årlige regnskap og trafikkstatistikk. Videre er operatør ansvarlig for utstyr og installasjoner på ferjekaiene. Operatør har også sikkerhets-, drifts- og vedlikeholdsansvar for eget utstyr og installasjoner gjennom hele kontraktsperioden.

Fylkeskommunen har drifts- og vedlikeholdsansvar for selve kaianleggene, og vi har en serviceavtale med Rogaland fylkeskommune. Alt av teknisk utstyr som for eksempel strøm og ladeanlegg er operatørens ansvar.

Ferjeselskapet fakturerer fylkeskommunen månedlig for ruteproduksjonen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener at det kan være en fordel å samle båt- og ferjeoppfølging på ett sted. Hvis oppfølgingen av ferjetilbudet i Flekkefjord kommune også legges til AKT, vil selskapet ha mulighet til å bygge opp kompetanse på båt- og ferjedrift.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler å overføre oppfølging av ferjene i Flekkefjord til AKT. Systemene AKT har for varsling og sanntid blir allerede benyttet.

Ved nytt ferjeandbud er det naturlig at AKT leier inn kompetanse. I driftssammenheng krever enhver kontrakt god oppfølging. AKT har signalisert et ønske om å bygge opp båt- og ferjekompetanse, og at det kan bli behov for flere ressurser. AKT overtok tidligere ansvaret for båtrutene i Tvedestrand kommune uten at det fulgte med administrative ressurser. I tillegg har arbeidet med båtrutene i Kristiansand blitt mer ressurskrevende med årene. Dette blir fulgt opp i den ordinære budsjettprosessen for 2026.

Fylkeskommunen har i dag ansvar for oppfølging av ferjedriften i Flekkefjord. Vi anslår samlet sett ressursbruken knyttet til ferjedriften i Flekkefjord kommune til om lag 10 prosent av et årsverk. Dette omfatter drifts- og kontraktsmøter, prisregulering, møter med kommunen og velforeninger og håndtering av eventuelle uforutsette hendelser.

I utredning 5c, som gjelder overføring av TT-ordningen til AKT, er anslått tidsbruk for den operative delen av TT-ordningen på rundt 70 prosent av et årsverk. Til sammen utgjør dette en 80 prosent stilling. Vi foreslår å overføre én stillingsandel fra avdeling for strategi og mobilitet i fylkeskommunen til AKT. Helt konkret anbefaler også arbeidsgruppa at dette bør være den personen som per i dag følger opp TT-ordningen.

Regionplan for mobilitet 2023-2030

Gjennom denne planen følger fylkesadministrasjonen opp FNs bærekraftsmål med relevans for mobilitet. Som kjent har bærekraft tre dimensjoner; økonomisk, miljømessig og sosialt. I planen er dette formulert som at alle skal ha tilgang på trygge, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris.

Regional plan for mobilitet er tuftet på samarbeid. For å få gjennomført målene i planen er derfor noen av punktene å videreutvikle AKT som mobilitetsselskap og samarbeide på tvers av forvaltningsnivåer. En overføring av oppgavene tilhørende ferjetransporten vil

bygge opp om dette samarbeidet og vil kunne gi synergier for både den sosiale, økonomiske og den miljømessige delen av bærekraft..

Økonomiske konsekvenser

Forslag til vedtak innebærer å overføre én stillingshjemmel fra avdeling for strategi og mobilitet med tilhørende lønnsmidler til AKT fra 01.01.2026. Budsjett tilhørende ferjekontrakten i Flekkefjord overføres også til AKT.

AKT har signalisert et ønske om å bygge opp båt- og ferjekompetanse, og at det kan bli behov for flere ressurser. Dette blir fulgt opp i den ordinære budsjettprosessen for 2026.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at oppfølging av ferjene overføres til AKT, fra og med 01.01.2026. Rådgiver på avdeling for strategi og mobilitet flyttes over til AKT fra samme dato.

Kristiansand, 17.03.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
fylkesdirektør for samferdsel og eiendom